

YO-suunnitelma ja ainevalinnat

OP02 Jatko-opinnot, työelämä ja tulevaisuus
-opintojakso jaksossa 5

Ylioppilastutkintosuunnitelma

— — —

Moni 2. vuoden opiskelija on käynyt opojen luona pohtimassa omaa yo-suunnitelmaa tai sitä on wilma-viestien välityksellä jo pohdittu. **Suunnitelma tehdään 2. vuoden keväällä viimeistään 5. jaksun aikana.**

- Varaa aika ohjaukseen, jos haluat pohtia suunnitelmaa yhdessä jo aiemmin
- Muista huomioida oppimisen tuen järjestelyt yhdessä erityisopettajan kanssa
- Alustava yo-suunnitelma kirjataan wilman lomakkeelle: *Opinto-ohjaus B: ylioppilastutkintosuunnitelma*

Yo-suunnitelman pohtimiseen liittyy

- valitsemasi opiskeluaika (3, 3,5 tai 4 vuotta)
- milloin haluat aloittaa tutkinnon tekemisen ja milloin tutkinnon aloittaminen on mahdollista
 - onko sinulle tärkeitä opintojaksoja tarjolla jo 3; 4. ja 5. jaksossa?
- sinua kiinnostavien oppiaineiden pohtiminen
- jatko-opintojen kannalta tärkeät oppiaineet

Tutkinnon rakenne

Tutkintoon kuuluu **vähintään viisi koetta**, joista **vähintään yhden** tulee olla **pitkän oppimäärän koe**. Voit lisäksi sisällyttää tutkintoosi yhden tai useamman muun kokeen.

Tutkinto tulee suorittaa **kolmen perättäisen tutkintokerran aikana**.

Voit myös *täydentää tutkintoa* uusilla aineilla sen jälkeen, kun olet valmistunut ylioppilaaksi. Voit myös suorittaa yhdestä aineesta eritasoisia kokeita eri tutkintokerroilla.

Reaalikoepäivät

— — —

Yhdellä tutkintokerralla järjestetään kaksi reaaliaineiden koepäivää. Yhtenä päivänä voit osallistua **vain yhden reaaliaineen kokeeseen.**

1. koepäivä

psykologia
filosofia
historia
fysiikka
biologia

2. koepäivä

uskonto
elämänkatsomustieto
yhteiskuntaoppi
kemia
maantiede
terveystieto

Mitä voisi kirjoittaa milloinkin? Mahdollisia yo-polkuja:

Syksy: TE, YH

Syksy ja kevät: ENA, RUB, HI, PS, FI, KE, GE, UE, BI

Kevät: AI, MAB, MAA, FY, B3-kielet

Huom. 3,5 ja 4 vuoden opiskelijoille AI mahdollinen myös 4. vuoden syksyllä

Kertausopintojaksot yo-kirjoitukseen tarjolla [taulukon](#) mukaisesti.

Kriittisiä opintojaksoja kirjoittajille 1/2

Huom. **FI03** oli jo jaksossa 1 (olisi hyödyllinen YH:n kirjoittajille!)

KE04 ollut jo jaksoissa 1 ja 2

3. jaksoon

GE02 - syksyn kirjoittajille viimeinen mahdollisuus

lähiopetuksessa

GE03 - (myös jaksossa 5)

GE04 - (myös jaksossa 4)

PS02 - (myös jaksossa 4)

HI06 - syksyn kirjoittajille ainoa mahdollisuus lähiopetuksessa

TE02 - (myös jaksossa 4)

YH04 - (myös jaksossa 4)

BI08 - syksyn kirjoittajille ainoa mahdollisuus lähiopetuksessa

PS06 - syksyn kirjoittajille ainoa mahdollisuus lähiopetuksessa

FY05 - tänä vuonna viimeisen kerran

Taidelukiolla: RUB16, HI05, PS03, PS05, BI06!

HUOM syksyn 2025 RUB-kirjoittajat! RUB16 ainoastaan tarjolla Taidelukiolla

4. jaksoon

BI04 - (myös jaksossa 6)

BI05 - terveystiedon kirjoittajille hyvä (myös jaksossa 6)

GE04 - syksyn kirjoittajille viimeinen mahdollisuus

lähiopetuksessa

TE02 - syksyn kirjoittajille viimeinen mahdollisuus

lähiopetuksessa

UE03 - syksyn kirjoittajille ainoa mahdollisuus lähiopetuksessa

HI04 - syksyn kirjoittajille ainoa mahdollisuus lähiopetuksessa

YH04 - syksyn kirjoittajille viimeinen mahdollisuus

lähiopetuksessa

FY06 - (myös jaksossa 6)

KE05 - (myös jaksossa 6)

TL: FY05, GE04

Kriittisiä opintojaksoja kirjoittajille 2/2

Huom. 6. jakso tärkeä syksyn kirjoitusten kannalta!

5. jaksoon

GE03 - syksyn kirjoittajille viimeinen mahdollisuus lähiopetuksessa

PS03 - (myös jaksossa 6)

TE03 - (myös jaksossa 6)

(KE03)

TL: GE03, PS03, FY06

6. jaksoon

KE05 - syksyn ja kevään kirjoittajille viimeinen mahdollisuus lähiopetuksessa

BI04 - syksyn kirjoittajille viimeinen mahdollisuus lähiopetuksessa

BI05 - syksyn kirjoittajille viimeinen mahdollisuus lähiopetuksessa.

Hyödyllinen myös TE-kirjoittajille!

MAB09 - ainoa mahdollisuus lähiopetuksessa kevään kirjoittajillekin!

MAA10 - ainoa mahdollisuus lähiopetuksessa

ENA07 - syksyn kirjoittajille ainoa mahdollisuus lähiopetuksessa!

PS03 - syksyn ja kevään kirjoittajille viimeinen mahdollisuus lähiopetuksessa!?

PS05 - syksyn kirjoittajille ainoa mahdollisuus lähiopetuksessa

TE03 - syksyn ja kevään kirjoittajille viimeinen mahdollisuus lähiopetuksessa

FY06

TL: PS02, PS04, BI04, ENA07

Perustietoa jatko-opintomahdollisuuksista

2. asteen ammatillinen

- kesto 1,5 - 2,5 vuotta

kuvallisen ilmaisun toteuttaja
musiikkiteknologi
merkonomi
luonto-ohjaaja
ohjelmistokehittäjä
automaalari
leipuri-kondiittori
levyseppähitsaaja
laborantti
puuseppä
kivirakentaja
muotiassistentti
hevostenhoitaja
metsäenergiantuottaja
hammaslaborantti
lastenohjaaja
liikuntaneuvoja
turvallisuusvalvoja

Ammattikorkeakoulu

- kesto 3,5 - 4,5 vuotta

yhteisöpedagogi
kulttuurituottaja
kuvataiteilija
medianomi
muotoilija
tradenomi
metsätalousinsinööri
ympäristösuunnittelija
merikapteeni
bioanalyytikko
ensihoitaja
kätilö
suuhygienisti
liikunnanohjaaja
talotekniikan insinööri
tieto- ja viestintätekniikan insinööri
rakennusarkkitehti
rakennusmestari

Yliopisto

- kesto (3) 5 - 6 vuotta

arkkitehti
puheterapeutti
näytelmäkirjailija
erityisopettaja
data-analyytikko
henkilöstöjohtaja
yritysjuridiikan asiantuntija
asianajaja
tutkija
vastuullisuusasiantuntija
sairaalafyysikko
ympäristötarkastaja
upseeri
materiaalitekniikan diplomi-insinööri
hammaslääkäri
ravitsemusterapeutti
software designer
hallintojohtaja

Perustietoa jatko-opintomahdollisuuksista

2. asteen ammatillinen

- kesto 1,5 - 2,5 vuotta

jatkuva haku

valinta haastattelun perusteella
(motivaatio ja kiinnostus alaan)

Lisätietoa:

[Ammatillinen koulutus](#)

Ammattikorkeakoulu

- kesto 3,5 - 4,5 vuotta

**opiskelijaksi valitaan
yo-todistuksen, ammatillisen
todistuksen tai valintakokeen
perusteella**

hakukelpoisuuteen riittää lukion
päättötodistus

todistusvalinnassa reaaliaineet
samanarvoisia

Lisätietoa:

[Ammattikorkeakouluun.fi](#)

[Todistusvalinta –
Ammattikorkeakouluun.fi](#)

Yliopisto

- kesto (3) 5 - 6 vuotta

opiskelijaksi valitaan yo-todistuksen
tai valintakokeen perusteella

hakukelpoisuuteen vaaditaan
yo-tutkinto

**todistusvalinnassa reaaliaineita
painotetaan eri tavalla**

Lisätietoa:

[Mitä yliopistossa voi opiskella?](#)

[Todistusvalinta 2026](#)

OP02 opintojakson toteutus

— — —

Opintojakso on valittavana tarjottimella **5. jaksossa** palkeissa 3 (2 ryhmää) ja 4 /2 ryhmää). Valitse oman vastuuopon ryhmä ensijaisesti. Luokkaohjaustunnit ovat oman vastuuopon johdolla. Pienryhmissä ryhmien kokoonpanot vaihtuu ja ryhmät muodostetaan opiskelijoiden kiinnostuksen mukaan!

Opintojakson alussa on kaikille **yhteisiä oppitunteja**, joissa aiheina on mm.

- esivalinnat 3. vuodelle
- ylioppilastutkintosuunnitelma
- omien kiinnostuksen kohteiden pohtiminen
- jatko-opinnot eri kouluasteilla
- työelämä

Yhteisen aloituksen jälkeen opiskelija osallistuu **jatko-opintopäivään, pienryhmäohjaukseen** ja **tekee tehtäviä** omien kiinnostuksen kohteiden ja tarpeiden mukaan.

→ toteutuksessa huomioidaan **opiskelijan yksilölliset tarpeet** ja tuetaan jokaisen oman henkilökohtaisen jatko-opintosuunnitelman rakentumista

Pienryhmäohjaus

— — —

Pienryhmäohjaus (6-10 osallistujaa) on ohjausta, jossa samassa tilanteessa olevat opiskelijat pohtivat samantyyppisiä ohjauksellisia tarpeita.

Esimerkkejä tilanteista:

- jatko-opintosuunnitelmat ovat täysin auki
- yo-suunnitelman pohtiminen ja kirjoitusaineiden valinta on vaikeaa
- tietystä alasta kiinnostuneet opiskelijat kaipaavat varmuutta valintaan → *“Minustako opettaja?”*
- lisämotivaatiota opintoihin kaipaavat lukiolaiset
- opiskelijat, jotka haluavat pohtia omia vahvuuksiaan ja kiinnostuksen kohteitaan syvemmin

Keskeistä on ryhmäläisten **omien ajatusten esille tuominen, kokemusten jakaminen ja vertaistuki**

→ pienryhmässä tärkeää on turvallinen ilmapiiri ja sitoutuneisuus

Pienryhmässä on mahdollista oivaltaa asioita toisten kokemuksista ja mielipiteistä. Se on mahdollisuus henkilökohtaiseen ohjaukseen yhdessä muiden kanssa.

Jatko-opintopäivä ja vierailut/vierailijat

— — —

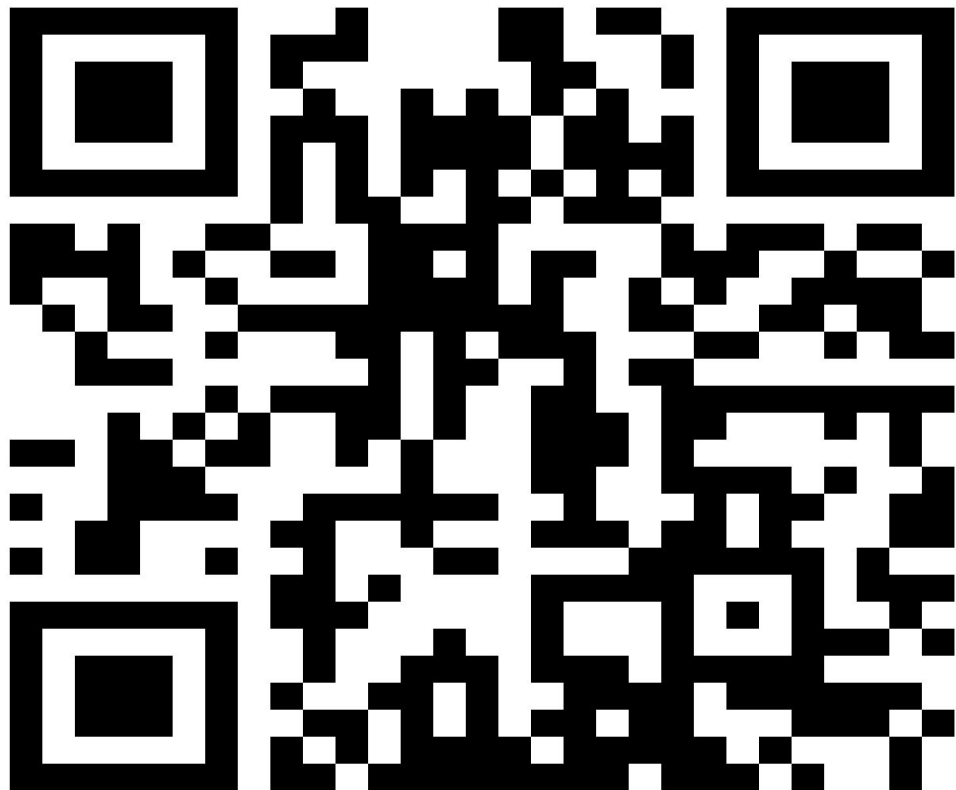
Opintojakson aikana 5. jaksossa järjestämme myös **jatko-opintopäivän**, jossa vierailijat kertovat mm. eri alojen opinnoista ja valintaperusteista.

HUOM. Alakohtaisia vierailuja toteutetaan eri oppiaineiden valinnaisilla opintojaksoilla pitkin lukuvuotta. Saat tiedon tarjolla olevista infoista wilman tapahtumakutsulla. [Mene rohkeasti mukaan sinua kiinnostaviin infoihin!](#)

- pe 11.10. Kauppatieteen info / Aalto yliopisto
- ke 16.10. UEF yleisesittely sekä logopedian ja opinto- ja uraohjauksen infot
- to 17.10. Lääketieteen info / UEF
- ti 29.10. Studentum roadshow (englanti ja ranskan kieli sekä viestintä ja politiikka)
- ma 11.11. Korkea-asteen opintoihin tutustuminen Kuopiossa (UEF ja Savonia)

Huomaa myös **Ammattikorkeakoulujen ja yliopistojen tapahtumat Opopassi-sivustolta:** [Korkea-asteen infoja.](#)

Toiveita koulutuslainfoista ja OP02-toteutuksesta

Toiveita?

<https://urly.fi/3gQq>

Jos paddlet ei toimi, voi kyselyn vastata täällä:
<https://forms.gle/M9cP7jo1ypfVeZHw8>

The screenshot shows a Paddle form interface. At the top, it says ':Paddlet' and 'Sara Jakonen • 2 minuuttia'. The title is 'Toiveita - Make a wish!'. The form has two columns of wish categories, each with a corresponding text box for writing wishes. The background of the form is a soft-focus image of pink cherry blossoms.

Koulutus- ja alaesittelyt

Kirjaa tähän toiveita aloista, oppilaitoksista ja koulutuksista, joita toivot että esitellään lukiolla. Voit tykätä jätetystä vastauksesta, jos toiveesi on jo kirjoitettu seinälle.

OP02 opintojakso ja pienryhmät

Kirjaa tähän toiveita opintojakson tai pienryhmien työtapoihin, sisältöihin tai muuhun liittyen. Tykkää, jos jonkun toive on sinustakin hyvä.

Ylioppilaskirjoitusten suunnittelutyökalu

Itä-Suomen yliopiston harjoittelukoulun opinto-ohjaajat ovat kehittäneet sähköisen työkalun ylioppilaskirjoitusten suunnittelun tueksi.

Työkalu auttaa lukio-opiskelijoita hahmottamaan ylioppilaskirjoitusten sijoittumisen omaan aikatauluun ja suunnitelmaan. Lisäksi se eliminoi virheitä, joita aiemmin saattoi sattua kirjoituksiin ilmoittautuessa.

Voit kokeilla työkalua ja oman yo-suunnitelman toimivuutta osoitteessa:

<https://ykst.fi>

Omien opintojen eteneminen ja suunnittelu

— — —
Wilman kohdasta **Tulosteet** → *Opintosuoritusote LOPS 2021* näet, kuinka paljon sinulle on kertynyt opintopisteitä.

Lomakkeella näet myös eriteltyinä pakollisten, valtakunnallisten valinnaisten sekä koulukohtaisten valinnaisten opintojen opintopistemäärän. Käy katsomassa wilmasta omien opintojesi tilanne!

Lukion oppimäärä

- koostuu yhteensä vähintään 150 opintopisteen opinnoista, joista vähintään 20 op on valtakunnallisia valinnaisia opintoja.
- **Pakolliset opinnot** kaikkien on opiskeltava. Lyhyen matematiikan opiskelijoilla pakollisia opintoja on **94 op** ja pitkän matematiikan opiskelijoilla pakollisia opintoja on **102 op**.
- **Valtakunnalliset valinnaiset opinnot (vähintään 20 op)** täydentävät ja syventävät oppiaineiden pakollisia opintoja. Valtakunnallisia valinnaisia opintoja kertyy yleensä eniten kakkos- ja kolmosvuoden aikana ja useimmiten niistä aineista, joita opiskelija aikoo kirjoittaa yo-kirjoituksissa.
- **Muut opinnot** ovat myös valinnaisia, jokaisen lukion painotusten mukaan tarjolla olevia opintojaksoja. Myös joistakin lukion ulkopuolella tehdyistä opinnoista voi saada hyväksiluettua opintopisteitä.

HUOM! Ylioppilastutkinnon kokeet perustuvat kunkin kirjoitettavan oppiaineen pakollisiin ja valtakunnallisiin valinnaisiin opintoihin. Osallistumisoikeuden yo-kirjoituksiin saa, kun on suorittanut pakolliset opintojaksot ko. aineesta.

[Lyseon lukion tuntijako](#)

Jäikö jokin mietityttämään?

Opot laittavat wilman kautta tämän materiaalin jakoon ja tutustuttavaksi kunhan kaikki infot on pidetty.

Viestistä pääset esitykseen ja linkkeihin, joiden avulla pääset tutkimaan mm. todistusvalinnan pisteytyksiä.

Yliopistojen valintakokeet muuttuvat kevästä 2025 alkaen [Yliopistojen valintakoeuudistus 2025](#) ja todistusvalinnan pisteytykset kevästä 2026 alkaen [Todistusvalinnan pisteytykset 2026](#).